

Støj fra kunstgræsbaner

Interessen for kunstgræsbaner er stigende, og kommunerne skal være stadig mere skarpe på, hvordan støjniveauet fra banerne kan reguleres i forhold til nabogener. Problemstillingen har fået fornyet fokus, efter Miljø- og Fødevareklagenævnet i afgørelse af 14. november 2022 valgte at ophæve sin egen fem år gamle afgørelse om støj fra en kunstgræsbane.

Kunstgræsbaner bliver i stigende grad etableret og anvendt, fordi det i modsætning til almindelige græsbaner er muligt at benytte banerne året rundt, og fordi de kan tåle en intensiv brug. Af disse grunde følger imidlertid også en risiko for større gener for de omkringboende.

Allerede ved anlæggelsen af kunstgræsbanen bør der tages højde for afstand til naboerne eller iværksættelse af andre regulerende tiltag, som kan dæmpe støjgener. Opstår der gener efter etableringen af en kunstgræsbane, vil kommunerne som tilsynsmyndighed skulle tage stilling til, om der skal gives påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 42, stk. 3, og så bliver det sværere at regulere støjgenerne.

Det er nemlig en betingelse for at meddele påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 42, stk. 3, at der er tale om væsentlige støjulempet. Bestemmelsen tager kun sigte på støjulempet fra aktiviteter, der er organiseret under faste former, fx af det offentlige eller af private organisationer. Miljøbeskyttelsesloven kan derimod ikke anvendes til at regulere støjulempet fra mere tilfældige eller uorganiserede aktiviteter.

Nyeste praksis fra Miljø- og Fødevareklagenævnet

Miljø- og Fødevareklagenævnet traf 14. november 2022 afgørelse i en sag om genoptagelse af en kommunes påbud om brugstider for en kunstgræsbane. Afgørelsen er speciel, fordi nævnet valgte at genoptage, ophæve og hjemvise sin egen tidligere afgørelse i sagen fra 2017 til fornyet behandling hos kommunen.

Genoptagelsen skete på anmodning fra de omkringboende, som havde anført, at den gamle klagesag ville have fået et andet udfald, hvis Miljøstyrelsens kunstgræsbanevejledning fra 2018 havde været kendt på afgørelsestidspunktet.

Miljø- og Fødevareklagenævnet valgte i genoptagelsessagen at inddrage kunstgræsbanevejledningen, selvom kommunens påklagede påbud og nævnets stadfæstelse heraf var fra før kunstgræsbanevejledningens vedtagelse. De nærmere omstændigheder for nævnets (nye) afgørelse var som følger:

Nævnet fandt, at kommunen ikke oprindeligt havde foretaget en tilstrækkelig undersøgelse af mulighederne for støjdemping, inden kom-

munen traf den oprindelige afgørelse om brugstider, hvilket nu blev anset for at være en væsentlig mangel. Nævnet fandt imidlertid også, at den støjberegning, som kommunen indhentede fra 2015, kunne opretholdes, og at vejledningens mellemkomst ikke havde en reel betydning for genoptagelsesspørgsmålet.

Uden at kunne tage stilling til karakteren og omfanget af støjgenerne i den konkrete sag kan det dog konstateres, at Miljø- og Fødevareklagenævnet har fundet anledning til at genoptage og ændre en 5 år gammel sag med henvisning til en efterfølgende ny vejledning – altså en form for tilbagevirkende kraft. En sådan praksis skaber grobund for en usikkerhed om resultatet af tilsvarende sager. I hvert fald på støjområdet. Fokus i denne artikel er derfor de støjregler, der gælder, samt de faktorer og hensyn, som kommunerne skal tillægge vægt i vurderingen af støj fra kunstgræsbaner.

Vejledning for virksomhedsstøj

Udgangspunktet for vurderingen af, om der forekommer væsentlige støjulempet, er Miljøstyrelsens Vejledning nr. 5/1984 om ekstern støj fra virksomheder. Det følger blandt andet, at støjen fra virksomheder ikke må overstige 40 dB(A) mellem kl. 18 og 22 i hverdage. Støj fra idrætsudøvelse kan ifølge praksis ikke umiddelbart sammenlignes med virksomhedsstøj. Vejledningen kan derfor heller ikke umiddelbart anvendes til at vurdere

støj fra benyttelsen af en kunstgræsbane. Da der ikke eksisterer vejledende støjgrænser for støj fra idrætsanlæg, anbefaler Miljøstyrelsen, at kommunerne alligevel tager udgangspunkt i vejledningen for virksomhedsstøj, når det skal vurderes, om støjen fra et idrætsanlæg er væsentlig.

Vejledning om virksomhedsstøj suppleres i dag af Vejledning om kunstgræsbaner, planlægning, drift og affaldshåndtering, udarbejdet af Miljøstyrelsen i 2018 samt "Kløvermarksrapporten", der blev udarbejdet af Rambøll på foranledning af Københavns Kommune i 2007, og som er blevet tillagt vægt i klagesager om støj fra kunstgræsbaner.

Vejledning om kunstgræsbaner

Vejledningen samler den viden, der er på området for kunstgræsbaner, herunder om støjforhold. Formålet med vejledningen er at give et lettilgængeligt værktøj for de parter, der er involveret i kunstgræsbaner. Ifølge vejledningen skal der tages udgangspunkt i vejledning om virksomhedsstøj, når det skal vurderes, om støjen fra kunstgræsbaner er væsentlig. Og vejledningen om kunstgræsbaner indeholder ikke et selvstændigt bidrag til vurderingen af støj.

Kløvermarksrapporten

Kløvermarksrapporten er udarbejdet som led i udviklingen af området "Kløvermarken" og fastlægger en række momenter, der kan indgå i vurderingen af støjgener fra kunstgræsbaner.

Kløvermarksrapporten konkluderer blandt andet, at støj fra idrætsanlæg opfattes anderledes end virksomhedsstøj. Derfor anses støjniveau fra

fodboldspil på 50-55 dB(A) for acceptabelt for de fleste naboer, også når det foregår om aftenen og i weekenderne.

Men det er vigtigt at have for øje, at Kløvermarksrapporten ikke er udtryk for en bindende regulering, men har karakter af vejledende retningslinjer for reguleringen af blandt andet støj fra kunstgræsbaner. Det er derfor muligt for kommunerne at fravige rapportens vejledende grænseværdier, hvis en begrundet hensynsafvejning og proportionalitetsbetragtninger taler for det.

Det skal kommunerne lægge vægt på

Følgende forhold anbefales at indgå i den kommunale sagsbehandling, hvis en kunstgræsbane kan give eller giver anledning til støjgener:

- at øge afstanden mellem boldbaner og boliger
- at påbyde begrænsninger i brugen af de boldbaner, der ligger nærmest boligerne
- at etablere en støjskærm mellem boldbanerne og boligernes uden-dørs opholdsareal.

En regulering af de konkrete forhold i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 42, stk. 3, skal være forsvarlig og repræsentere en saglig afbalancering af på den ene side hensynet til den praktiske virkelighed og på den anden side hensynet til de omgivelser, der har krav på, at støjkilden gør, hvad der er muligt for at nedbringe støjen til et tåleligt niveau.

Baseret på den eksisterende praksis kan kommunerne i et vist omfang fastsætte individuelle vilkår for benyttelse af kunstgræsbaner, herunder relateret til tidspunkter med udvidede spille-

tider mv. Miljø- og Fødevareklagenævnet har således i flere tilfælde opretholdt kommunernes afgørelser om påbud, selvom de vejledende støjgrænseværdier i perioder overskrides. Men nævnets praksis forholder sig ikke til kommunernes konkrete skøn vedrørende støjgrænseværdierne og foretager en generel vurdering af, om kommunerne har foretaget en tilstrækkelig afvejning af mulige løsningsforslag til begrænsning af støjgener.

Den præcise grænse for de divergerende vilkår er vanskelig at fastslå, fordi den foreliggende praksis altid er konkret begrundet. Det er under alle omstændigheder tilrådeligt, at de hensyn, der tillægges vægt i forhold til støjen fra det konkrete anlæg af og den konkrete anvendelse af en kunstgræsbane, begrundes udførligt såvel objektivt som subjektivt; også for at tage højde for afgørelsen af 14. november 2022 fra Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Henriette Soja
Partner, advokat
hso@horten.dk

Sofie Dehlholm Skovgaard
Senioradvokat
sds@horten.dk